

Algemene reactie

Er hebben ruim 300 personen een ingevulde vragenlijst ingezonden. Circa 80% van de respondenten is afkomstig uit de publieke sector en circa 20% vanuit de private sector. Ongeveer 50% van de respondenten is een informatieprofessional, 25% is bronhouder en 25% is een gebruiker van de gegevens. De respondenten hebben bij de algemene beoordeling gemiddeld een rapportcijfer van 7,2 gegeven voor de voorgestelde inhoud van het conceptueel model. De leesbaarheid van het conceptueel model scoorde gemiddeld een 6,7.

Aan het begin van 2021 zullen de resultaten verwerkt worden in een nieuwe versie van het conceptueel model. Parallel zullen we dan de hoofdlijn van de reacties op de consultatieantwoorden publiceren. Ook rond deze nieuwe versie zal weer een consultatie ingericht worden. Hierover komt medio januari /februari meer informatie beschikbaar.

In dit document geven wij een overview van deze reacties weer. De gegeven antwoorden zijn gecategoriseerd en door het expertteam nader geanalyseerd. Hieronder wordt er per onderdeel van het [conceptueel model](#) een managementsamenvatting gegeven van de bevindingen van de respondenten.

Dit document vormt een verdieping op de rapportage van de onderzoekers van Statisfact. Er is in het expertteam in detail naar de consultatieresultaten gekeken. Opvallende zaken worden, ter verdieping en aanvulling, in deze rapportage weergegeven.

Impressie reacties

Algemeen

Er bestaat veel waardering voor het denkwerk dat is verricht om te komen tot het voorstel voor het conceptueel model. De meest genoemde goede punten zijn:

- Het onderscheid tussen reële objecttypen en functionele objecttypen;
- Verbeteringen van definities en gegevens ten opzichte van bestaande registraties;
- De opzet waarbij er een heldere structuur is aangebracht tussen verschillende onderdelen;
- Uitgebreidheid van de beschrijving zodat er overzicht ontstaat;
- De verbeterde samenhang in het gebouwendomein.

Er worden kritische kanttekeningen geplaatst bij de omvang en complexiteit van de beschrijving. De leesbaarheid van het document verbeteren is de rode draad in de verbeteropmerkingen. Er bestaat vooral behoefte aan een duidelijkere beschrijving van de onderlinge samenhang van de verschillende onderwerpen, nadere toelichting op begrippen, het opnemen van voorbeelden en het toevoegen van schematische overzichtswegaven. Verder wordt er aandacht gevraagd voor een onderwerpen als de transitie vanuit de

huidige registraties, de onderbouwing van bepaalde keuzen, de samenhang met andere modellen en de opname van verschillende specifieke soorten objecten en gegevens.

Uitgangspunten

73% van de respondenten mist geen uitgangspunten. Daar waar wel uitgangspunten gemist worden gaat het vooral om algemene uitgangspunten en om uitgangspunten voor de reikwijdte en in mindere mate om uitgangspunten voor de structuur en de inhoud.

Algemene uitgangspunten die gemist worden hebben onder meer betrekking op het vastleggen van duidelijke kwaliteitseisen, de aansluiting op internationale standaarden en de aansluiting op andere registraties. Ook worden uitgangspunten aangedragen die betrekking hebben op verantwoordelijkheden, de transitie vanuit de bestaande registraties, de bijbehorende ICT-architectuur, de kosten van de bijhouding en ethische aspecten van een registratie.

Bij de uitgangspunten ten aanzien van de reikwijdte wordt vooral gerefereerd aan het belang van registratie van objecten in de ondergrond (BRO en IMKL), de opname van gegevens vanuit sectorregistraties en specifieke onderwerpen als objecten rond de landsgrens.

Bij de uitgangspunten voor structuur wordt vooral gerefereerd aan de benodigde samenhang van de verschillende soorten objecten (inclusief relatie reëel en functioneel), de levensloop van objecten en de omgang met vrijwillige gegevens.

Bij de inhoudelijke uitgangspunten worden naast een aantal al eerder genoemde punten ook een groot aantal specifieke zaken genoemd. Voorbeelden daarvan zijn de omgang met bogen, de concrete invulling van meta-informatie, de omgang met 3D geometrie en de uitwerking van unieke identificaties.

GENERIEKE ONDERWERPEN

Identificatie van objecten

Er is aan de respondenten gevraagd in hoeverre men het eens is met de beschreven ontwerpprincipes ten aanzien van de identificatie van objecten en daarnaast naar de aandachtspunten die meegegeven kunnen worden bij de verdere uitwerking van de unieke identificatie van objecten.

Totaal is 77% van de respondenten het eens (of enigszins eens) met de ontwerpprincipes, 5% is neutraal, en 11% is het oneens (of enigszins oneens) met de uitgangspunten. Daarnaast geeft 6% aan er geen mening over te hebben.

Geconcludeerd kan dus worden dat er brede steun is voor de ontwerpprincipes. Desalniettemin worden er veel opmerkingen gemaakt bij de vraag over de ontwerpprincipes. De belangrijkste zijn de volgende:

- Veel respondenten vragen of de identificatiecodes per se betekenisloos moeten zijn? Respondenten geven aan dat een (deels) betekenisvol ID handig kan zijn om selecties te kunnen maken, bronhouders te identificeren (direct weten over welke gemeente het bijvoorbeeld gaat, of direct te weten over welk registratiejaar het gaat), en de opbouw van het ID herkenbaar te maken. Enkele respondenten geven overigens aan juist wel vast te houden aan betekenisloze codes.
- Er zijn veel opmerkingen gemaakt door respondenten over de levensfase/cyclus en filiatie van objecten en het historisch maken van de objecten (en bijbehorende ID's). Er wordt aangegeven dat de uitgifte van een ID eerder nodig is dan het ontstaat in de SOR. Het moet duidelijk zijn wanneer een object begint en eindigt. Daarnaast moet het duidelijk zijn bij splitsing en samenvoeging waar objecten in opgaan, en wat de effecten op de ID's zijn.
- Veel respondenten vragen aandacht voor de legacy; het gebruik van ID-codes uit de huidige basisregistraties (zoals de BAG- en de BGT-ID's). Zeker omdat veel (sectorale) systemen gebruik maken van de bestaande ID-codes.
- Een aantal respondenten maakt opmerkingen over wanneer het object moet ontstaan (dus pas in de SOR, of al eerder).

Eerste impressie van de consultatie van het conceptueel model samenhangende objectenregistratie, december 2020, analyse expertteam SOR

- Daarnaast zijn er enkele opmerkingen gemaakt over het type- en aantal karakters binnen de ID zelf, de toekenning van ID's (wie/wanneer) en de relaties met Linked Data (en URI's) en de verhouding tot het onderscheid fysieke en functionele objecttypen.

Geometrie

De meest genoemde punten zijn op dit aandachtsgebied zijn:

- Geometrie: hier was men het overwegend mee eens
 - Er wordt voor gepleit om naast 2D geometrie ook 3D geometrie (gefaseerd) verplicht te maken en niet vrijblijvend te maken.
- Topologie: Hier was men overwegend negatief over de voorgestelde oplossing
 - Er is zeer veel commentaar op om de huidige werkwijze van opdelendheid in het huidige maaiveld los te laten en er worden zeer veel argumenten gegeven om het vooral in stand te houden.
- Coördinaatreferentiesysteem (CRS)
 - Er wordt voor gepleit om één CRS te kiezen voor vastlegging van geometrie in de SOR
 - RD+NAP wordt daarbij als voorkeur naar voren gebracht.
 - In informatieproducten kan indien gewenst in een ander CRS worden uitgeleverd.

Netwerken

Een relatief groot aantal reacties gaan in op de methode lineair referencing. Het overgrote deel is positief over het toepassen van lineair referencing omdat het aansluit bij bestaande standaarden. Het succes van lineair referencing valt of staat door de ondersteuning van de bronhouder in het vastleggen van gegevens d.m.v. lineair referencing en de productgeneratie voor gebruikers. Er zijn ook de nodige vragen gesteld over lineair referencing waaruit blijkt dat kennis over lineair referencing van verschillend niveau is.

Mate van Detail

De meeste respondenten zijn het er (enigszins) mee eens. Slechts 14 % is het er (enigszins) mee oneens.

Veel reacties uit deze laatste categorie geven aan dat er vragen zijn/onduidelijkheid is over:

- Wat is generaliseren en aggregeren?
- Wat is het meest gedetailleerde noodzakelijke niveau en wat zijn de kleinste semantische eenheden? En wie bepaalt dat, bronhouder of gebruiker?
- Wat zijn gegeneraliseerde objecttypen en waarom worden die niet in de SOR opgenomen?
- Wat zijn cartografische objecttypen?

Daaruit lijkt dat deze paragraaf van het Conceptueel Model (Respec-document) onvoldoende duidelijk was, of onvoldoende gelezen is. Over Kwaliteit en Terugmelding zijn heel weinig reacties gegeven. Een enkele reactie gaat over kwaliteit van huidige producten.

Er zijn nauwelijks reacties waaruit blijkt dat men het met de genoemde ontwerpprincipes Mate van Detail niet eens is.

Meta-informatie en bronverwijzing

De ontwerpprincipes worden door de deelnemers aan de consultatie onderschreven. 53% is het eens en 8% enigszins eens. Slechts 10% is het oneens of enigszins oneens. Het onderwerp wordt wel als "specialistisch" ervaren, omdat 20% van de respondenten aangeeft geen mening te hebben of dat het onderwerp niet behoort tot de eigen expertise.

Wel geven diverse respondenten aan zorgen te hebben of het concept van metagegevens op attribuutniveau wel realistisch is. Zij vrezen dat registreren van gegevens of registreren van uitgevoerde controles heel arbeidsintensief wordt. Er is nog niet bij iedereen voldoende vertrouwen dat door goede ondersteuning door automatiseringssystemen dit goed uitvoerbaar kan zijn.

Een enkeling vreest bij metagegevens op attribuutniveau ook dat de omvang van databases onbeheersbaar kan worden. Metagegevens op attribuutniveau is echter het semantisch concept. In de database kan dit naar verwachting compacter worden geregistreerd. Het conceptueel model richt zich op de semantiek.

Eerste impressie van de consultatie van het conceptueel model samenhangende objectenregistratie, december 2020, analyse expertteam SOR

Wat betreft bronverwijzing wordt door diverse respondenten gewezen op de wenselijkheid om bij bronverwijzing (bijvoorbeeld naar luchtfoto's, bouwvergunningen of BIM-modellen) nadrukkelijk gebruik te maken van Linked Data (uri's).

Bij het beschreven concept dat bij de eis dat vlakken aangrenzend moeten zijn niet de individuele bronhouder steeds bij iedere mutatie verantwoordelijk is om deze consistentie te herstellen, maar dat dit automatisch wordt gewaarborgd in de informatieproducten, door geautomatiseerde "correctie" van de geometrie wordt (nog) niet door alle respondenten omarmd.

81% van de respondenten geeft aan geen aanvullingen te hebben. Degene die wel aanvullingen hebben, verwijzen veelal naar metagegevens die al wel zijn beoogd in het conceptueel model. Een vaak genoemd thema betreft het vastleggen van gegevens over de bronhouder. Er bestaat zeker behoefte aan het vastleggen van de "bronhouder", waarbij ook nadrukkelijk behoefte bestaat aan gegevens over degene die feitelijk iets heeft geregistreerd of gecontroleerd, dus bijvoorbeeld een omgevingsdienst in opdracht van een gemeente of een landmeetbedrijf in opdracht van een formele bronhouder.

De suggestie wordt gedaan om in de onderbouwing van de benoemde metagegevens meer aan te sluiten bij (internationale) standaarden, zoals ISO 19115.

Daarnaast geven diverse respondenten ook aandachtspunten mee voor de afspraken rondom werkprocessen en de noodzakelijke transitie. Dat zijn nuttige aandachtspunten maar horen niet thuis in het conceptueel model (of het informatiemodel).

Plaatsbepalingspunten

Veel respondenten zijn niet bekend met het concept van plaatsbepalingspunten. De genoemde argumenten hebben dan betrekking op het feit dat ze wel geometrie nodig hebben van de geplande objecten.

Een groot aantal respondenten geeft aan dat zij de plaatsbepalingspunten ervaren als onnodige ballast. Zij geven aan dat ze niets doen met deze plaatsbepalingspunten. Wel geven enkele gebruikers aan dat informatie over de plaatsbepalingspunten hen helpt bij het interpreteren van de kwaliteit van de geregistreerde geometrie. Duidelijkheid over kwaliteitseisen of over kwaliteit van het attribuut geometrie kan hieraan waarschijnlijk beter invulling geven.

Wanneer plaatsbepalingspunten wel een plaats blijven houden in de SOR geven diverse respondenten aan deze dan toch meer te zien als reële objecten en niet als metagegevens.

De reacties nopen dus in ieder geval wel tot een heroverweging van het concept plaatsbepalingspunten in de SOR en mogelijk tot het volledig verwijderen van plaatsbepalingspunten uit de SOR of het registreren van deze plaatsbepalingspunten als reële objecten.

Diverse respondenten gebruiken dit onderwerp ook om hun zorg uit te spreken over de voorstellen rondom de "aangrenzende objecten". Men acht geometrische consistentie (daadwerkelijk aangrenzende objecten) van groot belang en ziet de plaatsbepalingspunten wel als het instrument om deze consistentie te bereiken. Het in het conceptueel model beschreven systeem dat bronhouders objecten mogen aanleveren met overlap of gaten, waarna de SOR geautomatiseerd de consistentie realiseert voor de informatieproducten, wordt niet door alle respondenten begrepen en/of omarmd.

Historie

In het algemeen is er brede steun voor het voorgestelde historiemodel. Naast de ruim 70% respondenten die aangeeft er mee eens te zijn of enigszins ermee eens te zijn, blijken uit de gegeven reacties dat ook bij degene die problemen hebben met het model, deze problemen meestal beperkt zijn tot bepaalde onderdelen.

Veel respondenten vrezen wel dat het historiemodel complex is en vragen zich af of er sprake is van een adequate onderbouwing (kosten/baten) voor de gekozen oplossing. Met name gebruikers die vooral kijken naar gebruik van "de kaart" achten het geschetste model complex.

De meeste problemen die worden genoemd betreffen het inschatten van de toekomstmutaties. Het geschetste systeem maakt het noodzakelijk om bij opvoeren van geplande objecten (bijvoorbeeld vergunning verleend)

ook een inschatting vast te leggen van het moment waarop het object definitief in gebruik genomen zal worden. Veel reacties gaan in op de onzekerheid bij deze inschatting en het feit dat de geplande datum in de praktijk vele malen bijgesteld zal moeten worden.

Een enkel voorstel heeft betrekking op vereenvoudiging van het systeem, bijvoorbeeld door het achterwege laten van ingangsdatumObject. Deze alternatieven zijn bij opstellen conceptueel model ook overwogen en verworpen, omdat voor diverse toepassingen ingangsdatumObject (net als geboortedatum van een persoon) gebruik eenvoudiger maakt.

BEGRIPPEN (OBJECTTYPEN EN EIGENSCHAPPEN)

Water

De aansluiting op en samenhang met de sectormodellen met name IMWA/Aquo, waarin de kernregistratie van de waterschappen wordt beheerd, wordt door de respondenten als onduidelijk ervaren. Evenals verbeteringen op het gebied van scheiding tussen reële objecten en functionele objecten (semantiek). De mogelijkheden die 2,5D of 3D en het gebruik van meerdere kaartlagen bieden worden niet altijd gezien. Dit raakt vaak de discussie over kruinlijnen en de BGT-eigenschap “op talud”. De dijk is hierbij een voorbeeld waar veel discussiepunten samenkomen: is het fysiek of functioneel, hoe wordt het geometrisch vastgelegd, aparte kaartlaag of relatieve hoogte, wat doen met de eigenschap “op talud” etc.

Begroeiing

De consultatie-respons op het onderdeel begroeiing laat zich los van een aantal specifieke objectgerichte opmerkingen samenvatten in de volgende punten:

- Het onderscheid en de begrenzing tussen de objecten Bos, Bomenrij en Boom vraagt om een betere definitie.
- Voor WOZ, Waterschapsbelasting en diverse andere toepassingen is het onderscheid agrarisch grasland en bouwland enerzijds en meer natuurlijk gebied wenselijk. Het samenvoegen van alle gras- en kruidachtigen in één laag werd daar in het verleden altijd voor gebruikt, en verdient daarom nadere aandacht, net als het schrappen van de functionele gebieden “Landbouw” en “Natuur en Landschap”.
- De relatie tussen SOR en IMBOR wordt vaak als aandachtspunt benoemd.
- De relevantie voor beheer en onderhoud van specifieke objecten wordt vaak genoemd.

Bebouwing

Statussen

De noodzaak van de verschillende statussen wordt in principe breed onderschreven. Wel zien we dat percentages bij bouwlaag, ruimte en gebouwcomponent lager liggen dan bij gebouw. Veelal wordt aangegeven dat afzonderlijke bijhouding hiervan mogelijk te bewerkelijk is en het belang ervan niet altijd duidelijk is. Er worden verder een aantal suggesties gedaan over naamgeving van statussen, het aanbrengen van regels ten aanzien van het samengaan van statussen van verschillende objecttypen, de betekenis van statusovergangen en de mate waarin vergunningsaspecten thuis horen in deze overzichten van statussen (of dat dit ook anders georganiseerd kan worden).

Gebouwcomponenten

De gemiddelde relevantie van de opgenomen gebouwcomponenten scoort rond de 70%. Hierbij geeft 60% van degenen die dit gedeelte hebben ingevuld aan dat zij gebouwcomponenten missen. Genoemd worden onder meer uitbouwen, opbouwen, serres, zonnepanelen en energie installaties. Daarnaast worden onder meer genoemd balkons en galerijen. Een aantal geeft aan de gekozen oplossing voor dakkapellen niet te begrijpen en vraagt zich af in hoeverre deze geen gebouwzones zouden moeten zijn.

Open bouwwerken

Slechts 33% mist typering bij open bouwwerken. Genoemd worden onder meer carport, tribune, fietsenstalling en open stal. Er wordt aandacht gevraagd voor de definitie van open bouwwerken in relatie tot de definitie van enkele andere begrippen.

Verharding

Er is een kleine meerderheid (56%) voor verdere doordetailering conform IMBOR van het objecttype verharding. Wat opvalt is dat de discussie gaat over inwinning en niet zozeer over het model. Wie wint de aanvullende gegevens in: is dit de BOR-specialist, of doet juist de landmeter dit. Alle partijen geven aan dat het belangrijk is dat de SOR voorziet in een naadloze aansluiting met het IMBOR.

Kunstwerken

De meerderheid van de respondenten is het eens met de voorstellen die over kunstwerken zijn gedaan. Een ruime meerderheid geeft aan dat men bij ondertunneling en (kerende en overige) kunstwerken geen typering mist.

De dijk is een voorbeeld waar veel discussiepunten samenkomen: is het fysiek of functioneel, hoe wordt het geometrisch vastgelegd, aparte kaartlaag of relatieve hoogte, wat doen met de eigenschap "op talud" etc. Over het begrip dijk zijn in de consultatie overigens veel verschillende meningen te lezen.

Overige constructies

Bij het beoordelen van de verschillende reacties op de verschillende objecttypen die onder overige constructies vallen, is een veel aangegeven reactie dat een herordening van objecttypen en bijbehorende typering op zijn plaats is. Er is nu vaak verwarring hoe een bepaald object geassocieerd moet worden, bijvoorbeeld als een mast of als een paal.

Er is een voorkeur om *hek* en *raster* onder te brengen in één objecttype.

Er wordt veel gevraagd om het opnemen van gedetailleerde typering van overige constructies zoals straatmeubilair. Het is belangrijk om te beseffen dat de samenhangende objectenregistratie een overkoepelende basisregistratie is waar allerlei sectoren op aan kunnen sluiten. Detaileringen horen in de sectoren thuis en zullen via een 'uitklapmodel' gerelateerd worden aan de objecten in de SOR. Typering in de SOR zullen dan ook beperkt blijven.

Transportvoorzieningen

De reacties op het thema netwerken zijn in een aantal categorieën te verdelen:

- Scheiding functioneel/fysiek voorkomen: uit een aantal opmerkingen is af te leiden dat het scheiden van functioneel en fysiek voorkomen en het effect ervan nog niet altijd helder is. Uit de opmerkingen is niet te herleiden of de reactie tot een specifieke groep te herleiden is.
- Er zijn verschillende reacties die het voornemen ondersteunen om wegennetwerken op te nemen in de SOR, maar zien ook graag dat andere type netwerken opgenomen worden.
- Er zijn enkele suggesties gedaan die passen bij het stellen van kwaliteitseisen en registratievoorschriften.

Functionele gebouwobjecten

Bij de gebouwzones mist 57% van de respondenten geen typering. Typering die wel worden gemist zijn onder meer aangebouwde garages. Verder worden er een aantal opmerkingen geplaatst over verbeteringen in de gegevens over verblijfsobjecten, de samenhang met andere begrippen (zoals gebouwcomponenten en complexen) en de opname van kassen en boothuizen.

Functionele zoneringen

Bij functionele zoneringen lagen in consultatie twee onderwerpen voor, inritten en valbescherming.

Bij inritten wordt aangegeven dat deze van belang zijn voor de verkeersveiligheid, het verlenen van vergunningen, en voor assetmanagement. Het gaat dan om alle inritten en afbakenen o.b.v. what you see is what you get.

Voor valbescherming geeft een meerderheid aan dat als valbescherming wordt opgenomen in de SOR dit niet als aparte functionele zonering hoeft, maar dat het voldoende is om valbescherming als eigenschap bij een fysiek object op te nemen.

Registratieve objecttypen

95% van de respondenten is neutraal tot tevreden over de voorgestelde hoofdingeling van registratieve objecten. 5% geeft aan enigszins ontevreden of ontevreden te zijn. Er zijn verschillende voorstellen gedaan voor de opname van aanvullende registratieve gebieden. Een aantal daarvan zijn reeds in het ontwerp voor de SOR opgenomen (waaronder de waterschappen, en het Nederlands continentaal plat dat dezelfde contour kent als de Nederlandse Exclusieve Economische Zone). Andere suggesties hebben onder meer betrekking op veiligheidsregio's, postcodegebieden, stadsdelen, Natura 2000 gebieden en bouwblokken. Er worden enkele suggesties gedaan voor de aanscherping van de benoemde plaats, openbare ruimten en wijken en buurten.

Op de vraag welk type waterschapsgrenzen in de SOR moet worden opgenomen geeft 80% aan geen mening te hebben. 12% kiest voor de administratieve gebiedsgrenzen en 7% voor de reglementsgebiedsgrenzen. In de argumentatie voor het gebruik van deze qua contour behoorlijk verschillende gebieden bestaat deels overlap, maar zijn ook enkele belangrijke verschillen te zien. De administratieve grenzen lijken iets bekender en worden als beter aansluitend op INSPIRE en de andere bestuurlijke gebieden gezien. De Reglementsgrens wordt iets vaker genoemd in relatie tot beheer. Een aantal respondenten is niet bekend met het onderscheid tussen beide.

Geografische objecttypen

Bebouwde kom

Er zijn verschillende opmerkingen gemaakt rondom de bebouwde kom. Hierbij bestaat vaak de verwachting dat de opgenomen bebouwde kom in de plaats moet komen van de verschillende nu bestaande bebouwde kommen. Anderen vinden het toevoegen van een nieuwe (niet juridische bebouwde kom) verwarrend of suggereren om hiervoor een andere benaming te hanteren.

De reactie op het thema reliëf en op de geografische gebieden die met reliëf te maken hebben zijn wat diffuus. Enkele aandachtspunten kunnen we hieruit afleiden:

- Men geeft regelmatig aan dat de genoemde reliëftypen in de BRT thuishoren.
- Van reliëfelementen wordt aangegeven dat een centrale inwinning voor de hand ligt. Bestaande bronnen kunnen daarbij worden benut.
- De samenhang en het onderscheid tussen 3D en losse reliëfelementen is niet helder.
- Het schrappen van de "Kruinlijn" en "Op talud" roept heel veel vragen op. Men ervaart het schrappen hiervan in combinatie met de onduidelijkheid over de invulling van 3D als een te snelle overgang. De kruinlijn en talud-aanduiding zijn niet alleen voor beheer van belang, maar ook voor ontwerp, vormgeving en visualisatie in CAD en kaart.

Niet op te nemen objecten

Opvallend is dat voor de meeste zaken het overgrote deel van de reacties geen mening heeft. We zouden dat kunnen interpreteren dat voor deze objecttypen onvoldoende meervoudig gebruik aanwezig is en dat dat het argument versterkt om deze objecttypen uit de SOR weg te laten.

Er zijn veel reacties binnen gekomen die laten zien dat bepaalde keuzes die gemaakt zijn een onvoldoende toelichting hebben zodat er bij lezers onduidelijkheid ontstaat. Dat is uiteraard niet de bedoeling en dat wordt verbeterd.

Sommige zaken kunnen pas uit de SOR worden weggelaten als er een volwaardig alternatief is. Dit zien we bijvoorbeeld bij Kruinlijn en Talud – Deze zouden pas weg kunnen als de 3D-geometrie zodanig beschikbaar is dat kruinlijn respectievelijk talud er vanaf kunnen worden geleid.

Nieuwe objecten

Overall een ruime meerderheid die het eens is met de voorgestelde nieuwe objecttypen. Als belangrijkste nieuwe objecttypen worden genoemd de objecttypen die het gevolg zijn van het onderscheid tussen reële en functionele objecttypen, waarbij het opvallend is dat transportnetwerken vooral door provincies genoemd worden. Daarnaast wordt specifiek de nieuwe objecttypen bij bebouwing genoemd voor gebruikstoepassingen in de WOZ en het BAG werkveld. Wel blijkt uit de reacties dat beter onderscheid nodig is tussen welke informatie in de registratie opgenomen moet worden en welke informatie via een informatieproduct kan worden verkregen.